

מנסה לחשוב על אמא וקשה לי להתמקד. אני מתאמץ לסדר את המחשבות
ובכל שנייה עולה בי מחשבה אחרת.

ביום שישי האחרון דיברתי איתה בחמש בערב בערך. היא שאלה: "כמה
תגיעו?" שמחה ומייד אמרה שתכין את השולחן עם סאומיה וקבענו שניפגש.
לאחר כחצי שעה דוד התקשר ואמר שנירה לא מגיבה.
נסענו מייד ומצאנו אותה שוכבת שלווה ורגועה במיטתה. היא עוד היתה חמה.
המאוורר הזיז את שמלתה והייתי בטוח שהיא איתנו.
לאחר כחצי שעה, היא כבר היתה קרה, הגוף קפוא, צבע הפנים והשפתיים
החל להשתנות והבנו שהסתיים פרק: אמא, סבתא, כפר-מנחם.
ישבנו, הסתכלנו עליה והמחשבות על כל מה שעברה בחייה ומה שעברנו איתה
לא פסקו לחלוף בראשי.

אמא היתה אשה יצירתית ומוכשרת עם ידי זהב: ריקמה, סריגה, אפייה, צילום,
נגינה בחלילית, שירה, כתיבה, עבודות בגינה ועוד...
מעשית, אוהבת את העשייה, אוהבת לעזור, לתרום.

היתה בה אהבה אינסופית למשפחה הקרובה, לילדים לנכדים, אהבה ללא
תנאי!
גם כשהיו חילוקי דעות – האהבה, הרצון לתת, לעזור ושיהיה לנו טוב היו ללא
גבול. היתה מוכנה לעשות הכל בכדי שיהיה לנו טוב.
כשהיה מתברר לה בדיעבד שעשיתי משהו תמיד היתה אומרת: "למה לא
אמרת לי? היית בקיבוץ? הייתי מביאה לך אוכל"
שולחת חבילות לצבא או לכל מקום בו היינו ולאחר מכן גם לנכדים.
הארוחות המשפחתיות בכל ערב שישי, עם המפגש וההתרגשות הכנה שלה
לראות את כולם, לגעת, לחבק ועד לא מזמן בסיומן לפני שנפרדים גם מלוות
בטקס קבוע של חלוקת קופסאות עוגיות שאפתה לכל נכד ונכדה.
ולפני שיוצאים מהבית השאלות הקבועות: אולי תקחו עוגה? עוגיות? תרכיז?
תמיד ברוחב לב.
עלינו זה לעיתים כבר מעט העיק והיא המשיכה לשאול בתמימות.

בכל חג התעקשה להביא את המרק והקניידלך, גם כשאמרנו וביקשנו שלא
תביא דבר שרק תגיע, היא בשלה, היתה מגיעה עמוסה בסלים הצהובים (שצפי
הכין לה ממיכלי שמן) כשהם מלאים בכל טוב.
התעקשה לעזור לנו בכל, אפילו למסיק הזיתים האחרון הגיעה עם טל וסאומיה,
ישבה ומסקה את הזיתים מהענפים בחצר ביתנו.

היא שמרה על תמימות של ילדה עם עודף התלהבות שלעיתים גרמו לי למבוכה אך זו היתה תמימות שנשארה מילדותה.

היא אהבה את הדברים הפשוטים: לצאת לטיול, לראות שדה ירוק, התפעלה מפריחת הכלניות, רקפות, פרגים, עצי-פרי, חבילות מונחות בשדה – כל מראה כזה הפך אותה למאושרת.

אהבה לשמוע מוזיקה: גבעטרון, חוה אלברשטיין, אסתר עופרים וגם את תאודורקיס וננה מושקורי, ולמרות הבדידות לאורך שנים העידה על עצמה כי אף פעם לא השתעממה.

היתה המשפחה והיה כפר-מנחם.

היא גדלה עם הקיבוץ והיה לה קשר עמוק ואהבה לכפר-מנחם ולהסטוריה שלו. הכירה כל אדם, כל שביל וכל אבן, זכרה כל מבנה שהוקם, מהמבנה הראשון, הבאר, הדיר והרפת וגם כשהיתה פחות מעורבת האהבה נותרה בעינה.

אני מנסה לזקק את המחשבות ולהבין מה קיבלתי ממנה? היא לימדה אותי להשקיע, להאמין ביכולות שלי, לא לפחד משום-דבר, להעז, לדעת שאם רוצים אפשר גם להגיע.

היא מייצגת עבורי דור שלצערי הולך ונעלם. אנשים שהקימו את המדינה ומכלום יצרו דבר מופלא, רק בזכות כח רצון, אמונה, אמונה בבני-אדם, התמדה, כבוד ושיתוף. לצערנו הדור הזה הולך ונעלם ואיתו גם המדינה עם ערכיה היסודיים שגם אם תישאר משנה את פניה.

אמא, כל החיים אמרת לי: "יום אחד אתה תעריך אותי". אמא, אין לך מושג עד כמה אני מעריך אותך ועד כמה את כבר חסרה.

חשוב לי להודות לאחותי שחר שהיתה כל כך מסורה לאמא בשנים האחרונות ולסאומיה שטיפלה בה במסירות אין קץ והנעימה את זמנה בשנתיים האחרונות.